

મજનાવળી

નુમાન ચાળીશા ત્યા હનુમતિ અષ્ટક સાથે.
૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

સુરત બરોનપરી કાગળ, લાજગણી પોળમાં, આવેલા શ્રી અમનાવિલા
બંધુ શ્રી-દીપ પ્રેમમાં ગીતિ-રંગ રાજાભાઈ નામકે બંધુ.

૨૦ દાવર રોડ, કોલાયાની વાડી સામે—સુરત.

કીમત બે આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૮૮૭ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ એન્ડનાયલી

વિષય ૬-૩૨૧

૧૫૮૮૭ મનનાવળી સંગત વિધાપીઠ ગાંધીધામ ગુજરાતી સંસ્થા

મનન.

મનવા સંગત રંગત લાગે (૨)

શુકલ વસ્ત્રને શ્યામની સંગે, કૃષ્ણ ઠાલ એક લાગે-મન૦
વાયસ સાથે શુકને રાખો, મધુરી વાણી વાણી લાગે-મન૦
નિવ્યંસનીને વ્યસની સાથે વ્યસની ચિંતા જાગે-મન૦
જાર જુગારી સંગે રહેતાં, સદ્ગુણ સરવે ત્યાગે-મન૦
દેવા સજ્જનની સંગતથી, જન્મમરણ દુઃખ લાગે-મન૦

નરસીંહ મહેતા કૃત-પદ-રાગ, પ્રભાત—

જાગને જાડવા કૃષ્ણ ગોવાળીઆ, તુજ વિના ધેનમાં કેણુ જાશે;
ત્રણસે ને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા વહેરે ગોવાળીઓ
કેણુ થાશે.-જા.

હરિં તણા દૈયરાં ધી તણાં ઘેબરી, કઠિયલ દુધ તે કેણુ પીશે;
હરિ તારા હાથિયો કાળીનાગે નાથિયો, ભૂમિને ભાર તે
કેણુ લેશે.-જા.

જમનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીશી મોદલી કેણુ વાસે;
બણે નરસૈયો તારા ગુણ ગાઈ રીઝીયે, છુટતાં બાંહેડી
કેણુ સહાશે.-જા.

નરસીંહ મહેતા કૃત-પદ-રાગ, પ્રભાત—

સત રહે જ્યાહરે પાછલી ખટધડી, સાધુ પુરૂષને સુષ ન રહેવું;
નિદ્રાને પરહરી સમરવા શ્રીહરિ એક તું એક તું એમ કહેવું-રા.

ભોગીયા હોય તેણે ભોજ સંભાળવા, ભોગીયા હોય તેણે
ભોજ તજવા;

વેદીયા હોય તેણે વેદ વીચારવા, વૈષ્ણવ હોય તેણે કૃષ્ણ
ભજવા.-૨૧.

શુકવિ હોય તેણે શાસ્ત્ર ગ્રંથ બાંધવા, દાનાર હોય તેણે
દાન કરવું;

પતિવ્રતા નારીએ કંથને પુછવું. કંથ કહે તે ચિત્ત ધરવું.-૨૧.
આપણે આપણા ધર્મ સંભાળવા, કર્મનો મર્મ તે
જોવો વિચારી;

નરસૈના સ્વામીને સ્નેહથી સમરતાં, ફેર નવ આવતરે
નર ન નારી.-૨૧.

આશારામ કૃત-પદ-રાગ-પ્રભાત—

પ્રભાતના પહોરમાં હીઠા ઠાકોરમાં, હીક ઠાકોર શું મન મોહું;
રણછોડરાય છે ભક્ત ના'વા જાય છે, ગોમતી ગંગામાં
અંજ ધોયું.-પ્ર૦

ગોમતી ઘાટમાં હરી મળ્યાં વાટમાં, સેજ માં શામળે સામું જોયું;
નરહરિ નિરખીયા, પ્રેમથી પરખીયા પલ્લક એકમાં પાપ
જોયું.-પ્ર૦

હૃદયત દેખાડીયાં ચૌદ રત્ન કહાડીયાં, કામ કેરું હૃદય દોયું;
વેદનિવાતમાં સમુદરસાથમાં નાગને નેતરે નિર વહોવું.-પ્ર૦

ઘોડાણોજી લાવિયા ડંકપુર આવિયા, સર્વના મનમાં શુભ સોચુ;
સ્વામી આશારામના નવખંડ નામના, શામળે ચિત્તમાં
ચિત્ત પ્રોચું—પ્રભુ

શ્રી તુલસીદાસ કૃત ભજન. રાગ-બીહાર.

જ્ઞાનાની પત રાખ, પ્રભુ તારા જ્ઞાનાની પત રાખ;
જ્ઞાનારે માટે જો દુઃખ દેશે તો, કોણ જપે તારો ભપ.

—પ્રભુ.

રોહીદાસની તમે પાતરી લીધીને, નવ જોઈ ભત કે ભાત;
સોનાની માટે સનમુખ રહીને તમે નાઈ કહેવાયા નાંથ—પ્રભુ.
પ્રહ્લાદની તમે પ્રતિપાલણા કીધી ને, સ્થંભમાં પુર્યો વાસ;
તાતી કઢા તમે શીતળ કીધી, સુધન્વાને માટ—પ્રભુ.
પંચાળીનાં પટકૂળ પુર્યાને રાખી સલામાં લાજ;
સાગરમાંથી છુડતો રાખ્યો, રામ કહેતાં ગજરાજ—પ્રભુ.
ઝેર, હતાં તેનાં અમૃત કીધાંને, આપ્યાં મીરાંને હાથ;
મેંતા ને માંડગીક મારવા ધાયો, તો કેહારો લાવ્યા

મધરાત.—પ્રભુ.

ભકતોનાં તમે સંકટ લાગ્યા ત્યારે દ્રઢ આવ્યો વિશ્વાસ;
તુલસીના સ્વામીને કહું કર જોડી પુરો અંતર આસ.—પ્રભુ.

નરસીંહ મહેતા કૃત. રાગ-પ્રભાત

સુખ દુઃખ મનમાં ન આણીએ, ઘટ સાથેરે ઘડીયાં;
 ટાળ્યાં તે કોઈના નવ ટળે, રઘુનાથનાં જડિયા.—સુખ.
 નળરાજ સરખો નર નહી, જેની દમયંતી રાણી;
 અડધે વસ્ત્રે વનમાં લમ્યાં, ન મળ્યા અન્ન ને પાણી.—સુખ.
 પાંચ-પાંડવ સરખા બંધવા જેને દ્રોપદી રાણી;
 બાર વરસ વન ભોગવ્યાં, નયણે નિંદ્રા ન આણી.—સુખ.
 સીતા સરખી સતી નહી, જેના રામચંદ્ર સ્વામી;
 રાવણ તેને હરી ગયો, સતી મહા દુઃખ પામી.—સુખ.
 રાવણ સરખો રાજ્યો, જેની મંદોદરી રાણી;
 દશ મસ્તક છેઢાઈ ગયાં, બધી લંકા હુંટાણી.—સુખ.
 હરીશ્ચંદ્રરાય સતવાદીયો, તારાલોચની રાણી;
 તેને વિષત પડી ધણી, ભરીયાં નીચ ઘેર પાણી,—સુખ.
 સગાગ્રશા શેઠ વેહેવારીઓ, જેની અંગાવતી રાણી;
 કુંવર કેલઈયો વઘેરીઓ નયણે ન આણ્યાં પાણી.—સુખ.
 શિવજી સરખારે તપશ્રી નહી, જેને વજ્ર કછોટો;
 ભોળવાયા બીલડી થકી, તપમા ખામી ગણાણી.—સુખ.
 હનુમાન સરખો મહા જતી, જેને વજ્ર કછોટો,
 જાણ્યું તું રાજ આપશે, (પણ) આપ્યો તેલ કચોલો.—સુખ.
 દુઃખ પડ્યું સર્વ દેવને, સમરયા અંતરભમી;
 અક્તવત્સલ ભૂધરો, મહેતા નરસીંહનો સ્વામી.—સુખ.

લોભ ભગતનો ચાખખો:-

પ્રાણીઆ બહુ લેને કીરતાર આતો સ્વખનું છે સંસાર,
 ધન દોલત અને માલ ખબનો. પુત્ર અને પરિવાર,
 તેતો તમે તણ જાશે, એકલા ખાશે જમના મારરે.-પ્રાણીઆ
 ઉચી મેડીને અજમ જરૂખા-ગોખ તણો નહી પાર;
 છત્રપતી તો ચાલ્યા ગયા તેના બાંધ્યા રહ્યા છે ખારરે.-પ્રાણીઆ
 ઉપર કુલડાં ફર ફરેને હેઠળ-શ્રીપૂજ ચાર;
 ઠીક કરી એને ઠાઠડીમાં બાંધ્યો, પછી પુકે પકે પોકારરે.-પ્રાણીઆ
 શેજ-તળાઇ વીના સુતો નહીને. કરતો હુન્નર હમર;
 ખોળી ખોળીને બાળશે, જેમ લોહું બાળે લુહારરે.-પ્રાણીઆ.
 શમનાન જઈને ચેહ ખડકી, તેઉપર કાળનો ભાર;
 અગની મુકીને અળગા રહે પછી અંગે ઝરે અંગારરે.-પ્રાણીઆ.
 સ્નાન કરવા સહુ ચાલીયા મળી નર સઘળાને નાર;
 લોભે ભગત કહે દશ હેડાડા રાઇને, વળતી
 મુકયા વીસારરે.-પ્રાણીઆ.

મુરદાસ. — રાગ, ભજન, પદ—

નાથ કેસે મજકે બંધ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ
 મોઢે આયો...નાથ.

ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જલ લીતર, લડત લડત મજ હાર્યો,
 જવલાર શુંઠ રહી જલ ઉપર તમ હરી નામ પુકાર્યો....નાથ
 અવરીકે ખોર મુઠામાકે તાંડુલ, રૂચી રૂચી લોગ લમાયો;

ફ્યોધનકો મેવો ત્યાગી, લાલુ બિદુર ઘર પાચો....નાથ.
 ચેંક પાતાળ કાળી નાગ નાચ્યો, ફણુધર નૂત્ય કરાચો,
 ગીરી ગૌવરધન કરપર ધારી, નંદ ઘર લાલ કહાચો....નાથ.
 અંબમેલ ગજ ગુનકા તારી કોપદીકો ચિર પૂરાચો;
 પયપાન કરતા પુતના મારી. કુળભકો રૂપ બનાચો....નાથ.
 ખોલ કાંટડી ખ્યાલ લાચો ગરૂકકો નહિ બોલાચો;
 છુટો નહી રાધાજીકો કંઝન, ઝો બલ કહારે શુમાચો....નાથ.
 ભેગી જીનકો ધ્યાન ધરત હે ધ્યાન ધરત નહી આચો;
 “મુરદાસ” પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જસોદાકી ધેન ચરાચો...નાથ.

કેલઈમાનું—ભજન.

શેક સંજાળશા સાધુને સેવે વાણીઓ પાળે વૃત.
 ન મળ્યા સાધુને રહ્યા અપવાશી ટાળવાને આઠ્યા તરત.
 કૃષ્ણજી કુડીયા થઈનેરે વેશ અતીતનો લઈનેરે,
 ચંગાવતીએ ચરણામૃત લીધા નવરાવીને નાથ.
 પલંગ ઉપર પધરાવીને સ્વામી કીધા સનાથ,
 ખાંતે લોજન ખીરનાં કીધારે પીરસીને આગળ લીધાં.
 ખીર રોટલી અમે જમતા નથી, નથી અન્નનો આહાર.
 માજન લોક અમે માંસના આહારી એમ બોલ્યા કીરતાર.
 પાળો વચન બોલ્યા આવું સમજી લેજો સાધુ,
 કસાઈ વાંકે જઈ કરીને છુપાવી લાઠ્યા માંસ.
 ચંગાવતીએ રસોઈ સુધારી પીરસીએ પરસાઈ,

વાયુ ઢાળે નરને નારી જમો તમે દેવ મોરારી
 અમેરે માટી માણસની જમીએ પર માટી નવ ખ્યાર.
 અઘાર પંથ રહેવું અમારે એવ ખાંડાની ધાર,
 વાંછીડા વતંજ ફળશેરે આવી અવિનાશી મળશે,
 માંચું વેચાતું માણસ ન મળે હૃદયેથી નહીં હાર,
 માત પિતાએ પરીચાણ કીધાં, કેલૈયે! સંહાર.
 નાતો તો રહેશે વીશેકે કેલૈયે નાથને લેખે,
 લણાતો ગણતો લાગ્ય કેલૈયા, માન હમારી પતીત,
 માત પીતા તારા મારવા બેઠા આંખણે આવ્યો અતિત.
 એ શું બોલ્યા ગુરૂજી મારા માવીતર છોડ્યા કેમ જાય,
 નવ માસ જેણે ઉદર રાખ્યો, ગુણ ઓશિંજણ થાય,
 ભક્તિ મારી શીરને સાટેરે, શું થાશે મસ્તક માટે.
 હું લાશું તો લોભી લાગે, લોભી ન ઝીલે ભાર.
 મેરૂ સરીખા ડોલવા લાગે આકાશને આધાર.
 મેહર પણ માઝા મુકેરે કેલૈયો સત્ય ન ચુકે.
 માતાએ મુખનાં મીઠાં લીધાં નાંખીને નીશ્વાસ.
 આવતો ઘરમાં લીધારે, મારવાને પરીચાણ કીધાં,
 એ શું બોલ્યાં માતાજી મારાં નાખીને નીશ્વાસો આજ.
 સફળ મનખો કેલઈયાનો માંસ જમે મહારાજ,
 ધન્ય ધન્ય આજનો દહાડો ભુખતેથી જીવણને જમાડોરે.
 માત પીતાએ બંને મળીને કૈયું કેલઈયાનું શીષ,

અણુઘટતી તો એણે કીધી જમાડવા જગદીશ.
 ખેલ રચ્યો ખાશેરે પ્રભુ હવે પારણું કરે,
 નાથ કહે મારી નજરે લાવો પુત્ર તમારો છે એહ.
 મસ્તકની તમને માયા લાગી છે એમ અવીનાશી કેહ,
 તમે છો નરને નારીરે જુઓ મન વાત વીચારીરે.
 ખાંડણું ખાંધો મુખેથી હસો, કોરા પાલવ પેર,
 આંખમાં તમે આંજણ આંજો મનમાં ન આણો મહેર.
 તમે છો સાચા સતીરે, એમ ભાલ્યા જુના જતી,
 મસ્તક લઈ ખાંડણીયામાં ખોંડે પીતાને વળી માય.
 આંખોમાં એમને આંસુ ન આવે, હરખે હાલરડાં ગાય.
 ભોજનીઆં તો લાવશું કીધારે પીરસીને આગળ દીધાં.
 સત્યવાદી તમે સાચાં સતી, સત્ય અમારે છે એહ,
 વાંઝીઆનું અમે જમતા નથી, એવું અવીનાશી કેહ.
 તમે છો નરને નારી, જુઓ મન વાત વિચારી,
 સગાળશાના મનમાં ચોરી, બીજું ન મળે બાળ,
 લગવાન અહીંથી લુખ્યા જાય તો નીશ્યે ખુટયા કાળ.
 બંદગીઓ તો સંતની કરીએ, નીકર વણુ માર્યા મરીએ,
 સગાળશા કહે પુવં જન્મનાં પ્રગટયાં અમારાં પાપ.
 ગુરુ દુભાએ ગોતરી માર્યા મારેલાં માને બાપ,
 દુંગરીયે :કલ લગાડ્યો, તેં તો મારે છે આધાન,
 અંગાવતી કહે પાંચ :મહીનાનું મારે છે આધાન,

ભલે આળ્યો સ્વામી ભાવે અમારા તમ સરખું કામ
 ધણી મેં તમને ધાર્યો, તમે મારા ખેલ સુધાર્યો.
 ચંગાવતીએ છરી લીધી પાળી મારવા પેટમાંચ,
 અચાનક નાઠા ઉઠીને બહુ નામીએ ઝાઝી ખાંચ.
 સાચી છે ટેક તમારીરે; માગો હવે કે દેવ મારારી.
 કેલઈયામે સજીવન કીધો બેઠો રથે છે બહાર,
 પછી સતી બાદ્યાં વિચારી બુદ્ધર દેખે લક્ષિ તમારી.
 ભણેતો ગણતો આળ્યો કેલઈયો લાગ્યો હરીને પાંચ,
 માતાએ માતીડે વધાળ્યો હુંડે હરખ ન માય.
 દાતારે તો દરશન દીધારે લહાવા લાખેણાં લીધા,
 સખાજશા શેઠ ચંગાવતીએ એવું ધરાવેલ નામ,
 ભાણ પ્રતાપે લણે રતનદાસ તેને તરછેડીએ કેમ,
 મોહનજીમે મળવાને માટેરે; જાણું વૈકુંઠની વાટે.

(ચેલઈયાનું હાલરડું.)

હુંરે તારે હાલરડે હડલાળ, બાળા ચેલઈયા જીવો લાઈ
 ચેલઈયા, ખમા ખમા. ટેકો

હેરે, મારા નોંધારાના આધારરે,
 બાળા ચેલઈયા જીવો લાઈ.

ચેલઈયા૦

હેરે, મારા આંખડીના છડીદારરે,
 બાળા ચેલઈયા જીવો લાઈ.

ચેલઈયા૦

હેરે, મારે કણુ તો, ખૂટયા ઠેઠારરે,

ખાજા ચેલધયા જીવે ભાઈ.

ચેલધયા૦

એજ મારે હાલરડે હડતાળ,

કુંવર ચેલધયા ખમા, ખમા,

ચેલધયા૦

એજ તારા મહેતાજી જીવે તારી વાટરે,

કુંવર ચેલધયા ખમા, ખમા.

ચેલધયા૦

સાખી.

અમે જાણ્યું તું ચેલધયાને પરણાવશું, બાંડી જોડશું બાન,

પંથુ ઝોચીંતા મરણુ અવીયાં, સ્વર્ગમાંથી ઉતર્યાં વૈમાન-ખાજા૦

લીલી હોજો લીંમડી, એની શીતળ હોજો છાંય,

ખંધવ રહેજો અઘોલડા, તો પોતાની ખાંય.-ખાજા૦

કુવા ઢાંકણુ ઢાંકણું, જગની ઢાંકણુ જર,

ખાપનું ઢાંકણુ ઘેટડો, એમ ધરનું ઢાંકણુ નાર.-ખાજા૦

ફળ વીના જીરે પીપળી, એમ ખંધવ વિનાની જીરે ખહેન,

પુત્ર વિના જીરે માવડી, એજ તારે પીંગળે પડીજેલ ખોટ.-ખાજા૦

હે ધર નમ્યું તો ભલે નમ્યું, વળી તું કયાં નમ્યો ધરનો મોભ,

જેના ધરમાંથી ક ધોતર ઉઠયાં, તેને જન્મે જન્મ

શોક.-ખાજા૦

હે મેલામાં મેલો દુલહો, તેથી મેલો લોભ,

તેથી મેલો શગાળશા વાણીયો, એ તો સુધે ન પામે

મોક્ષ.-ખાજા૦

હાથે પેંચી હેમની, વળી ગળે ઝેકાવન હાર,
 જેને આંગણે નહીં દીકરા, હે તેનાં મંદીરીયાં મુવકાર.—ખાળાં
 જળ વીનાની માછલી, ટોળા વછોઈ ગાય,
 હરણુ વછોઈ મૃગલી, એમ પુત્ર વછોઈ માય—ખાળાં
 ભાઈ મરે ભવ હારીયે, બેહેની મરે હશ જાય.
 ખાળપણમાં જેનાં માવતર મરે, તેને ચોદશના વાયુવાય.—ખાળાં
 ચેલઇયાને મજવન કીધા, લાગ્યો પ્રભુને પાય,
 લોજલના સ્વામીને લેટતાં, પંડના પ્રાયશ્ચિત જાય.—ખાળાં

સતી રૂપાંદેતું ભજન:—આખ્યાન.

વાયક આળ્યાં ગુરુવા દેશનાંરેણ, રૂપારાણી જમલે પધારેણ,
 હું કેમ આવું ગુરુ મારા એકલીણરે, સુતો માલદે જાગેરેણ.
 નીંદ્રા મંઝાવું સારાનીરે, ઉપર અમર ઓછાડીરે હોણ,
 સોડમાં મુવારૂં વામુકી નાગનેર, ખુણે ખાટ ઢળાવુંરે હોણ.
 વાળે વાળે મોતી પરોવીઆંણરે, દીલડી ચોડી લેલાટરે હોણ,
 માળ ભયો સગ મોતીડેણરે, રમજમ કરતાં ચાલ્યાં હોણ.
 ત્યાંથી રૂપાંદેત્રાણી ચાલીયાંણરે, આળ્યાં દોડીને દરવાજે હોણ.
 ભાઈ પોળીયા વીરા વીનવુંણરે, તું તો સુતો છે કે જાગે હોણ.
 કાંક સુતો કાંક જાગીઓણરે, રાણી તમે કહડે પધારેણ,
 વૃત રહીયાં એકાદશીનાંણરે, ઇશ્વર પુજવાને આવું હોણ.
 તાળાં જઠાવી જેશળ શેરનાંણરે, કુંચી માલો દરબાર હોણ,

ઉભી રહી અલખ આસધીયોરે, ખડક મારીને ખોલી બારીરેલ.
 ત્યાંથી રૂપાંદે રાણી ચાલીયાંજીરે, આંખ્યાં ધણીને દરબાર હોલ,
 અલખ વધાવ્યો સાચે મોતીડેજીરે, સોનીઓપતી પધરાવ્યા હોલ.
 સઉ સંતોને હરો હરી સારેજીરે, શુરને પ્રણામ હોલ,
 આંખ્યાં રૂપાંદે રાણીજીરે, જલહલ જોત્યું દરશાણી હોલ.
 ચંદ્રવળી ચાલ્યા ગાંડીયાજીરે, સુતો માલાને જગાડ્યો હોલ,
 ઉઠો રાણા ઉઠો રાજ્યાજીરે, રાણીએ રાજ અમડાવ્યાં હોલ.
 ગઢપ દહને માલોજી જાગીયાજીરે, સોડામાં વાસુકી ધુંધાવ્યોજીરે,
 કરડયો જતાં ઉગર્યોજીરે, ચંદ્રાવળી લાગ હોલ.
 ખડક ખાંડું લીધું હાથમાંજીરે, માલદે ક્રોધ કર્યો હોલ,
 જોયાં મંદીર જોયાં માળીયાંજીરે, ઘોડાની ઘોડાફં હોલ.
 ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજીરે, આંખ્યા દોડીને દરવાજો હોલ,
 બાઘ પોળીયા વીરા વીનવુંજીરે, રાણીને જોતાં તે જાણીરે હોલ.
 કાં સુતો કાં જાગીઓજીરે, મુજને ખમર નથોરેજી,
 કોપ કરી ખાંડુ ફેરવુંજીરે, પોળીએ પોળું ઉઘાડી હોલ.
 ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજીરે, આંખ્યા રૂખીને દવાર હોલ,
 પાછલી પછી તે ચલીયોજીરે, નજરે રાણી બાળી હોલ,
 શુર મારા દેવચીજીરે, જોત્યું ઝાંખી વરતાણી હોલ.
 આપણા શહેરમાં કોઈ નહી નુગરો જીરે, માલદે પધાર્યાહોલ.
 ખરતીફલે મોજડીઉ ઉપાડીજીરે, માલદે ત્યાંથી ચાલ્યારેહોલ,
 સઉસંતોને હરી હરીજીરે, મારા શુરને પ્રણામ હોલ,

ગુરૂ મારા દેવંચીજીરે, પત્રની મોજડી પહેરાણીરે હોજી.
 અહીંજોએ અલખ આરાધીયોજીરે, સ્વર્ગથી મોજડી ઉતારીહોજી,
 લો રૂપાદે પેરા મોજડીજીરે, કંઈ કેણુ કેવરાવ્યાંજીરે.
 ત્યાંથી રાવળ માલોઆરાધીયોજીરે એકતો પોળીયાને માર્યોહોજી,
 શીખું માગી રૂપાદે ચાલ્યાંજીરે, આવીમાં દોઢીને દરવાજોહોજી.
 ઉભાં રહી અલખ ભાલિયાંજીરે, પોળીયાને સજવન કીધો હોજી,
 સાંકડીશેરીમાં આમો મળ્યે રેજી, સતીનો છેડલો અલ્યો હોજી.
 રાત અંધારી આંખો લુછેજી, રાણી તમે કંઈ પધાર્યાં હોજી.
 વૃત રહ્યાં એકાદશીનાં જીરે, ધંધર પુજવા ગિયાં હતારે હોજી.
 આપણા શહેરમાં નહિ પુલવાડીયુંજીરે, ઢાલક ઢમકે પાણીહોજી.
 પેલી વાડી સામુ શહેરમાંજીરે, ખીજી જઠ ગીરનાર હોજી,
 ત્રીજી ધણીનાં ચોક્માં જીરે, ચોથી થાળીમાં ઠેરાણીજી.
 જઠપ લેઈ છેડલો તાણીઓજીરે, પુલડે છાણુ ભરાણી હોજી,
 જે મારજડે તમે જ્યાં હતાંજીરે, તે પંથ અમને બતાવો હોજી.
 જે પંથ માલ્ય દોહીલાજીરે, ખેલું ખાંડની ધાર હોજી,
 પેલો માર મોલી દીકરોજીરે, ખીજો હંસલો ચોરો હોજી.
 ત્રીજો માર કવલીનો વાછડોરેજી, ચોથી અંદ્રાવળી રાણીહોજી,
 ચાર મસ્તક લઈ આવજોજીરે, રાજપંથ બતાવું હોજી.
 ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજીરે, આવ્યા પોતાને મહેલે હોજી.
 આરનાં મસ્તક વાલીયાંજીરે, આવ્યાં રૂપાદેની પાસ હોજી.
 ત્યાંથી રૂપાદે ચાલીયાજીરે, આવ્યા ધણીને દ્વાર હોજી.
 ગુરૂ ગુરૂ મારા દેવંચીજીરે, મોટો ભુપ નમાવ્યો હોજી.

સર્વ જતને હરી હરીજીરે, માલાનાં કાંકણું ભર્યા હોજી.
 પેલો જીવાડ્યો માલી દીકરોજીરે, બીજી હંસલો ઘોડો હોજી.
 ત્રીજો જીવાડ્યો કવલીનો વાછડોજીરે, એની માતાને ધાવેહોજી.
 ચોથી જીવાડી ચંદ્રાવળીજીરે, એતો હરીની આરતી ઉતારેહોજી,
 ભલે મળ્યો મેઘ ધાડવાજીરે, મુવાં સજીવન કીધાં હોજી.
 ગાય શીખે સુણે માંલજે જીરે, વધકુંઠ એનો વાસ હોજી.
 મેઘ ધાડે એમ ભાલીયાજીરે, સાંનો વધકુંઠ વાસ હોજી.

(ગંગાદાસનું લજન પહેલું.)

મળ્યો મનુષ્ય જનમ અવતાર, માંઠ કરીમે,
 તમે લજ્યા નહીં લગવાન હેત ધરીને,
 તેથી ખાશો જમનો માર, પેટ ભરીને,
 માટે રામ નામ સંભાર ....ટૅક૦
 જઇ પણ પાછી ફેર નહિ આવે, મુરખ મુઠ ગમાર,
 લવસાગરની ભુલવણીમાં, વીતી ગયા જીમ ચાર,
 ફેરા ફરીને.... ....મળ્યો૦
 જઠરા અગ્નિમાં જીગતે રાખ્યો, નવ માસ નીરધાર;
 સ્તુતી કીધી અલખેલાની, બહાર ઘેર્યો અવતાર,
 માયામાં મોહીને. ....મળ્યો૦
 કળજીમ કુડો રંગે ફેડો, કેતાં ન આવે પાર;
 જપ તપ તીરથ કહ્યું ન કરીયાં, એક નામ આધાર,
 શ્રીકૃષ્ણ કહીને. ....મળ્યો૦

શુદ્ધમ પાચે મનમેં સાચે, બુઝતી કરી જહુરાય,
ગંજાદાસકુ જ્ઞાન બતાયે, સમદાસ મહારાજ
હયા કરીને.... ....મજ્જી

ભજન.

બાંધ્યા પ્રભુથી ન નેડા
હો જીવડા કરસો હવે તમે શું
બાંધ્યાં તે બંજલાને બાંધી વખારો
બાંધ્યા તે માળીઓને મેડા- એ જીવડા.
અહીંનું હશે તે અહીંઆંજ રહેસે લાઈ
જમડાનાં આવસે તેડાં- એ જીવડા.
લક્ષ્મીનાં લોજન તમને ના લાવ્યાં
ખાધા તે ખરડીને પેંડા- એ જીવડા.
વરણાગીનો પાર ન રાખ્યો
આલ્યા છો વાંકાને ટેડા- એ જીવડા.
રાતે કે દિવસે પ્રભુને ભજ્યા નહિ
કીધા વ્યવહારના ખખેડા- એ જીવડા.
સંસારના મગાથી બાંધી તે ગોઠડી
પ્રભુને મુક્યા તે વિસારી- એ જીવડા.
હજીએ પ્રભુથી પ્રીત સાચી બાંધી લે
તો પાર ઉતારસે પ્રભુ એ જીવડા કરસો હવે શું.

અહ્યા ધન જોખનના માનમાંરે; શીદ ખેશી રહ્યો. (૨)

અહ્યા માળા મેલીને મકાનમાંરે, શીદ પેશી રહ્યો. (૨)

નારી નકારીને પ્યારી તે માંની,

ગોઠી ગુણવંતીના ગાનમાંરે.....શીદ

આમરસ હામ રસ, આમરસ આખતાં.

રામરસ આખ્યો ન ગુમાનમાંરે.....શીદ.

ગાડીમાં ભુલ્યો, ને વાડીમાં ડુખ્યો;

તખલાં સારંગીના તાનમાંરે.....શીદ.

એક દિન વસમો આવશે તારે,

વસવું જઘને સ્મશાનમાંરે.....શીદ.

અધિક અમલ તુજ હાથે ચડ્યો છે,

સમજી લે જે આ સાનમાંરે.....શીદ.

દેવા રશિકની મહેર મળે તો,

ભક્તિનું ફળ છે જ્ઞાનમાંરે....શીદ.

ભજન.

સમજી લે તું સાધક વીર. (૨)

કરી સાધના ચઢવું સ્વર્ગે, કાં પડવું ભવ તીર—સમજી.

સાધે તેને વાધે સંપત્તિ, અડગ રહે નર ધીર—સમજી.

બ્રહ્મ થવાથી ઘણા ભટક્યા છે, પરમેશ્વર કે પીર—સમજી.

કેણી સમ ફેણી રાખે તો, ભાગે તારી બીર—સમજી.

“દેવા” રૂકનો સ્વામી મળશે, જ્ઞાન સરોવર તીર—સમજી.

શ્રી ગણેશાય નમઃ

અથ

શ્રી હનુમાન ચાલીસા.

ટાહા

શ્રી ગુરુચરણ સરોજ, નિજમન મુકુર સુધાર;
 વરણ રધુવર વિમલયશ, જો દાયક ફલ ચાર,
 બુદ્ધિહીન તનુ જાનુકૈ, સુમિરો પવન કુમાર;
 બલ બુદ્ધિ વિદ્યા દેહુ મોહિ, હરહુ કલેશ વિકાર.

ચોપાઈ

જય હનુમાન યાન ગુણસાગર, જય કપીશ નિહુ લોક હિમગર;
 રામદૂત અતુલિત બલધામા, અંજન પુત્ર પવનમુત નામા. ૧
 મહાવીર વિક્રમ બજરંગી, કુમાર નિવાર સુમતિ કે સંગી; ૨
 કંચન વર્ણુ વિરાજ સુવેશા, કાનન કુંકલ કુંચિત કેશા. ૩
 હાથ વજ્ર ઔર ખગ્ગ ખીરાજે, કાધે મુંજ જનેઉ સાજે; ૪
 શંકર સુવન કેસરી નંદન, તેજ પ્રતાપે મહા જમ વંદન. ૫
 વિલાવાન ગુણી અતિચાતુર, રામકાજ કરિએકા આતુર;
 પ્રભુચરણ મુનિ વેકા રસિયા. રામલખમણ સીતા મન મસિયા. ૬
 મુક્તમરૂપ ધરિ સિંધ દિખાવા ખીકટ રૂપ ધારિ લંક જગાવા; ૭
 જીમ રૂપ ધરિ અસુર સંહારે, રામચંદ્ર કે કાજ સંવારે. ૮
 આની સજીવન લક્ષમન જીવાએ, શ્રીરધુખીર હૃદય હિર લાયે; ૯
 રધુપતિ કીની બહુત બડાઇ, તુમ મમ પ્રિય ભરત સમ ભાઈ. ૧૦

સહજ વદન તુમરો યશ ગાવૈ, યસ કહિ શ્રીપતિ કણ્ઠ લગાવૈ; ૧૧
 સનકાદિક બ્રહ્માદિક મુનીશા, નારદ શારદ શહત અહિસા. ૧૨
 યમ કુપેર દિગપાલ જહાંતે, કબી કાવીદ કહી શકે કહાંતે; ૧૩
 તુમ ઉપકાર સુગ્રીવહિ કીના, રામ મીઠાયા રાજપદ દીન્હા ૧૪
 તુલસી મંત્ર વિભિષણ માના. લંકેશ્વર ભયે સમજગ જના; ૧૫
 યુગ સહજ યોજન જોમાનુ, લીલા તાહી મધુર ફલ જનુ. ૧૬
 પ્રભુ મુદ્રિકા મેત્રી મુખ મંડી, જલધિલાધી ગએ અચરજ નાહી; ૧૭
 દુર્ગમ કાજ જગતકે જે તે, સુગમ અનુમદ તુમરે તે તે. ૧૮
 રામ દુલારે તુમ રખવારે, હોતન આગળીન પૈકારે; ૧૯
 સખસુખ હલે તુમારી શરના, તુમ રક્ષક કો કાકુકો ડરના. ૨૦
 અપના તેજ સંભારો આપૈ, તીનો લોક હાંકસે કાંપૈ; ૨૧
 ભુત પિશાચ નિકટ નહિ આવે મહાખીર જખ તે નામ સુનાવે. ૨૨
 નાશી રોગ હર સખ પીરા, જપત નિરંતર હનુમંત ખીરા; ૨૩
 સંકટસે હનુમાન છુડાવે, મન કર્મ જયન ધ્યાન જો લાવે. ૨૪
 સખ પર રામ તપસ્વી રાજ, તાકે કાજ સકલ તુમ સાજ, ૨૫
 ઝોર મનોરથ જો કામ લાવે, તાસુ અમિતજી વનફલ પાવે. ૨૬
 ચારો યુગ પરતાપ તુમારા, હે પરસિદ્ધ જગત ઉજાચારા, ૨૭
 સાધુ સંતકે તુમ રખવારે, અસુર નિકંદન રામ દુલારે. ૨૮
 અષ્ટસિદ્ધિ નવનિધિકે દાતા, અસવરહીન ન જનકી માતા; ૨૯
 રામ રસાયન તુમરે પાસા, સદા તુમ રઘુપતીકે દાસા. ૩૦
 તુમરો બજન રામજી પાવે, જન્મ જન્મકો દુઃખ ખિસરાવે; ૩૧
 અંતકાલ રઘુવર પુર જામ, જહાં જન્મ હરી બકતી કહામ. ૩૨
 ઝોર દેવતા ચિંતન ધરામ, હનુમંત સેસ બન સખ સુખ કરામ; ૩૩
 સંકટ હરે મિટે સખ ખીરા, જો સુમરે હનુમંત બજવીરા. ૩૪

જૈ જૈ જૈ હનુમાન ગુંસામ, કૃપા કરો ગુરુ દેવકીનામ, ૩૫
 યે શતગાર પાઠકર જે કોષ, છુટે બંદી મહાસુખ હોષ. ૩૬
 જે વહ પહેં હનુમાન ચાલીશા, હોષ સીદ્ધિ સાચા ગૌરીશા: ૩૭
 તુલસીદાસ સદા હરી ચેરા, કીજે દાસ હૃદય મમ ડેરા. ૩૮

હોહા

પવન તનય સંકટ હરણુ મંગલ મુરતિ રૂપ; ૩૯

રામ લક્ષ્મણ સીતા સહિત હૃદય ખસો સુર ભુપ. ૪૦

ધતિશ્રી હનુમાનચાલીસા સંપુર્ણ.

શ્રી ગણેશાય નમઃ

અથ સંકટ મોચન—હનુમાનાષ્ટક.

મત્તગંધર્ધં

બાલ સમૈ રવિ બક્ષ કર્યો, તમ તીનહુ લોક ભયો અંધીયારો;

તાહિ સુત્રાસ બધ સમ જગકો, વહ સંકટ કાહુ સુખતનટારો.

દેવની આની કરી ખીનતી, તમ છાંદીઓ રવિ કુટ નિવારો;

કૌનહીં જનત હે જગમેંકષિ, સંકટ મોચન નામ તુમારો, ૧

બાલકિ ત્રાસ કપિસ ખસે ગિરી, જાત મહાપ્રભુ પંથ નિહારો;

ચૈકિ મહામુની શાપ દિયો તખ, ચાહિય કૌન ખીયાર ખીયારો.

કેહજ રૂપ સિયાય મહાપ્રભુ સો તુમ, દાસકો શોક નિવારો.—કા. ૨

અંગદકે સંગસે ન ગયે સીય, ખોજ કપીશ યે ખેન ઉમારો;

જીવત ના ખચી હે હમ સોજી, ખીના સુધિ સિય મહાં પગ ધારો;

હેરીચકે તટ સીધુ સખે તખ, લે સીયકી સુધી પ્રાણુ ઉમારો.—કા. ૩

રાવણ ત્રાસ દષ સીયકો તમ, રાક્ષસી સોઢી શોક નીવારો;
 તાહી તાહી સમે હનુમાન મહાપ્રભુ જય મહા રજનીચર મારો,
 આહતી શીય અશોક સુઆગિસું; તમ દે પ્રભુ મુદ્રિ વીષાહ નીવારો-કો. ૪
 બાણ લગ્યો ઉર લક્ષ્મણકે તમ પ્રાણ તજે સુત રાવણ મારો,
 હો ગૃહ વૈધ સુપેણ સમેત તબી ગીરી દ્રોહ સુતીર ઉપારો;
 આની સંજીવની હાથ દષ તમ, લક્ષ્મણકે તુમે પ્રાણ ઉપારો-કો. ૫
 રાવણ સુદ્ધ અજન કીયો તમ નાગકી પાસ સખ શીરકરો.
 શ્રી રઘુનાથ સમેત સમે દલ. મોહ બયો તમ સંકટ મારો,
 આની ખગેશ તયે હનુમાનજી, બાધન કાટી સુત્રાસ નીવારો,-કો. ૬
 બંધુ સમેત જમ અહિરાવણ, લે રઘુનાથ પાતાલા સીધારો;
 દેવાહી પુણ લક્ષી વીધીસે બલ્લી દેહુંસે મીલી મંત્ર બીચારો;
 જય સહાય બયે તમહા. અહિરાવણ સેન્ય સમેત સંહારો-કો. ૭
 કાર્ય કીયે બડે દેવનકે તુમ, વીર મહાપ્રભુ દેખ બીચારો,
 કોનસુ સંકટ મોર ગરીબકો, જો તુમસો નહિ જાતહે ટારો,
 બેગી હરો હનુમાન મહાપ્રભુ,
 જો ઠણુ સંકટ હોય હમારો,-કો. ૮

હોહા

લાલ દેહ લાલીલસે, અર ધરી લાલ બંચુર;
 વજર દેહ દાનવ દલન, જય ! જય ! જય ! કપી શુર
 ચક્ર અષ્ટક હનુમાનકો. વીરચિત્ત તુલમીદાસ,
 ગંગાદાસ જી પ્રેમસો, પદે હોય દુઃખ નાશ.

કૃતિ શ્રી ગોરવામી તુલસીદાસજી કૃત સંકટ મોચન હનુમાનાષ્ટક સંપૂર્ણ-

સમપ્ત.

છપાય છે: રૂપસુંદરી છપાય છે:

અથવા

પરાધિન ગુજરાત.

રશેસ એ કરણુધેલો, અને રશેસ્વરી એ રૂપસુંદરી. રૂપસુંદરી એ પ્રધાન માધવની ધર્મ-પત્નિ અને કરણના હવશમોહનું લાન લુહું રમકડું એ આખીએ ઇતિહાસિક કથા. સ્વદેશ પ્રેમ અને રાજ્યધર્મથી છલાછલ છે. સ્વામિ ભક્તિ, મિત્રધર્મ, વિરતા અને નિમકહલાલીનો તાદરશ ચીતાર આખીએ નવલકથામાં સંપુર્ણપણે આલેખાયેલો છે, એકવાર જરૂર ખરીદો કંઈક સુંદર ચિત્રો સાથે કીમત ખાર આના મળવાનું ઠેકાણું :-

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર રાણીતલાવ-સુરત.

સંત સમાજ ભજનાવળી (મ્હોટી)

ભજનની મોટામાં મોટી અને ચિત્રવાળી આજ સુધી કદી નહીં પહોંચી પડેલી એવી બુક લગભગ ૨૭૫ પાના— કી. ૧-૦-૦

ચતુર સુંદર ગરબાવળી—ગરબાની મોટામાં મ્હોટી બુક તરીકે આખા ગુજરાતમાં પ્રખ્યાતી પામેલી. જેમાં સેંકડો ગરબાઓનો સંગ્રહ છે. કી. ૦-૮-૦

પારસમણી ભજન સંગ્રહ—કી. ૦-૮-૦

ભજન સાગર— કી. ૦-૮-૦

ભજન ભંડાર— કી. ૦-૮-૦

મળવાનું ઠેકાણું:-કાગળી મહમુદ એન્ડ મહમદભાઈ.

ટાવર રોડ, અલાયાની વાડી સામે-સુરત.

